

5 στρατηγικοί στόχοι

Του ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ*

* Καθηγητή στο Τμήμα Ναυπηγών Μηχ/λόγων Μηχανικών στο Ε.Μ.Πολυτεχνείο και μέλος της Επιτροπής του ΕΣΥΠ για την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (άλλως, της επιτροπής των «σοφών»)

«Το προσχέδιο πρότασης του ΥΠΕΠΘ για τα ΑΕΙ, αν και διαθέτει αρκετά θετικά σημεία που είχαν προταθεί τόσο από την Επιτροπή για την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση του ΕΣΥΠ όσο και από τη Σύνοδο των Πρυτάνεων, εισάγει άλλα, που οδηγούν σε μείωση της ακαδημαϊκής αυτοτέλειας των πανεπιστημίων.

Παραδείγματα τέτοιων παρεμβάσεων αποτελούν ο εθνικός κατάλογος πανεπιστημιακών συγγραμμάτων και οι λεπτομερείς ρυθμίσεις για τα προαπαιτούμενα και επιλεγόμενα μαθήματα.

Ταυτόχρονα, πουθενά δεν αναφέρεται, έστω ως υποχρέωση της Πολιτείας, η αύξηση της χρηματοδότησης του δημόσιου πανεπιστημίου.

Είναι σαφές ότι πρώτη προτεραιότητα για τα δημόσια πανεπιστήμια αποτελεί η αύξηση της χρηματοδότησής τους, έτσι ώστε, φτάνοντας σε δύο-τρία χρόνια στο 5% του ΑΕΠ, να είναι δυνατή η αναβάθμιση και επέκταση των κτιριακών και άλλων υποδομών και υπηρεσιών τους, με ιδιαίτερη έμφαση πάντα σε υπηρεσίες προς τους φοιτητές (αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, βιβλιοθήκες, φοιτητικές εστίες, υποτροφίες προς φοιτητές κτλ.) και την έρευνα.

Καμία, όμως, αύξηση χρηματοδότησης δεν θα είναι επαρκής για την αναβάθμιση της ποιότητας των ελληνικών δημόσιων πανεπιστημίων, αν δεν συνοδεύεται από την αξιολόγησή τους και από άλλα μέτρα, νομοθετικού περιεχομένου.

Πιστεύω ότι για την πραγματική αναβάθμιση της ποιότητας του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου και την εμπέδωση της αξιοκρατίας σε αυτό, πέντε συγκεκριμένοι στρατηγικοί στόχοι, που θα συνοδεύονται από αντίστοιχα μέτρα, είναι:

1. Αποκομματικοποίηση του πανεπιστημίου, μέσω της καθολικής ψηφοφορίας των φοιτητών στις εκλογές για την ανάδειξη των πανεπιστημιακών Αρχών (εκλογή πρυτάνεων, κοσμητόρων και προέδρων τμημάτων).

2. Πραγματική ακαδημαϊκή αυτοτέλεια και αυτοδιοίκηση των πανεπιστημίων, μακριά από την άμεση εποπτεία του υπουργείου Παιδείας, το οποίο θα αρκείται μόνο σε έλεγχο νομιμότητας (οικονομική αυτοτέλεια, δυνατότητα αποφάσεων για νέα προγράμματα σπουδών κτλ.).

Αυτό μπορεί να γίνει μέσω ενός λιτού νόμου-πλαισίου, που θα ορίζει γενικές αρχές και θα αφήνει τις λεπτομέρειες να καθορίζονται από κάθε πανεπιστήμιο ξεχωριστά, με βάση τους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας του.

3. Διαφάνεια και δημοσιότητα για όλες τις ενέργειες των τμημάτων, σχολών και του πανεπιστημίου (διαχείριση πόρων, περιεχόμενο εκπαίδευσης, εκλογές μελών ΔΕΠ κτλ.), με σκοπό τη διαρκή βελτίωση μέσα από μια λογική ανάδειξης και ενδυνάμωσης των νησίδων ποιότητας.

4. Αμεσότητα στην επικοινωνία διδασκόντων και διδασκόμενων, με στόχο την αποτελεσματικότερη εκπαιδευτική διαδικασία, μέσω μικρών ακροατηρίων (π.χ. 80 φοιτητές ανά μάθημα και 15 ανά εργαστήριο), με ταυτόχρονη υποχρέωση της Πολιτείας να δημιουργήσει επαρκείς αίθουσες διδασκαλίας και άσκησης.

5. Προαγωγή της έρευνας, και ειδικότερα της βασικής έρευνας, για την οποία δεν είναι δυνατή η άντληση κονδυλίων από άλλες πηγές».

